

***Susans ware
thuis***

Frederika Meerman

Frederika Meerman

Susans ware thuis

Uitgeverij De Rode Tulp

Dit is een roman. De personages en situaties in deze roman zijn verzonnen en enige gelijkenis met bestaande personen of situaties berust dan ook geheel op toeval.

ISBN 978-94-6260-046-1
NUR 344

© 2017 Uitgeverij De Rode Tulp, Amsterdam
Imprint van Uitgeverij De Graveinse Abeel
www.uitgeverijderodetulp.nl
mail@uitgeverijderodetulp.nl

Omslagontwerp/bewerking: Uitgeverij De Rode Tulp
Omslagfoto: © Depositphotos/Uitgeverij De Graveinse Abeel
Auteur: Frederika Meerman

Dit boek is ook te verkrijgen als groteletterboek.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, hetzij elektronisch, hetzij mechanisch, door middel van druk, fotokopie, film, geluidsband of op welke andere wijze dan ook en/of opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt op enige ander manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1.

“Maar papa, ik wil het zo graag en wat kan jou de mensen schelen? Ik doe er toch geen kwaad mee? Ik ben al vaker voor lange tijd naar het buitenland geweest en daar werd na een tijdje niet meer over gepraat.” Susan dronk haar koffiebeker leeg en zette de lege beker met een bons op tafel.

Blacky en Doesje, de honden, schrokken ervan en kwamen overeind.

“Ach lieverds, neem me niet kwalijk van de bons.” Susan aaide de beide dieren en keek naar haar vader. Hij antwoordde : “Ja, dat weet ik wel. Maar vaak heb ik gezegd dat je een ziek familielid ging verzorgen. Dat werd makkelijker geaccepteerd.”

“Dus je hebt voor mij gelogen,” constateerde Susan. Jacob bekeek zijn dochter en zag de liefste en meest eigenwijze dochter die er was.

“Nee, dat heb ik niet. Heel in de verte zijn wij toch familie van de mensen die je in verre landen hebt geholpen toen ze ziek waren? Je hebt me zelf verteld dat onderzoekingen hebben uitgewezen dat Onze Lieve Heer de eerste mensen in Afrika heeft laten leven en dat we allemaal van die mensen afstammen.” Jacob zuchtte. Hij hield zielsveel van zijn vrouw en kinderen. Zijn vrouw was een schat en zijn zoons waren opgewekte jongemannen die hard werkten. Met die drie ging alles van een leien dakje, maar zijn dochter Susan had en wilde altijd wat anders. En nu wilde ze voor een jaar in Amerika gaan werken.

Jacob keek de woonkeuken rond waar de namiddagzon haar warme stralen naar binnen bracht. De keuken leek wel in goud gehuld te zijn. Het gaf hem een warm gevoel. Hij wilde dat warme gevoel vasthouden en niet hoeven nadenken over Amerika.

Het zou zo makkelijk zijn als zijn dochter ging trouwen met een van de jongemannen uit het dorp. Het liefste nog met Aard, de zoon van de

buren. Hij was de broer van Diena, de vriendin van Susan. Jacob en zijn vrouw Rosalie gingen zeer vriendschappelijk met de burenen om. Al vaker was gebleken dat Aard een huwelijk met Susan wel zag zitten, maar Susan had de boot steeds afgehouden. Voor Susan was Aard de broer van haar vriendin, meer niet. Ook was ze nog nooit serieus met een van de andere jongemannen van het dorp omgegaan. Hij, Jacob, zou er blij mee zijn als zijn dochter ging trouwen. Ze had er de leeftijd voor. Ze was vijf en twintig. Ze had al genoeg gereisd. En net nu er niet meer over haar reizen gepraat werd, kreeg ze de aanbieding van het kantoor waar ze werkte om voor een jaar naar Amerika te gaan.

“Jacob, wil je nog koffie? En jij ook Susan?” vroeg Rosalie.

Jacob knikte en Susan zei: “Graag mam.”

“Weet je wat het is, Susan?” vroeg Jacob. “Zolang ik volwassen ben, is er over mij en mijn familie gepraat, en waren er aanmerkingen. Men vond het maar niets dat ik niet met een meisje uit het dorp trouwde, maar met eentje uit de grote stad. Ik, een boer met een boerenbedrijf, ging lesgeven op school. En dan heb ik een dochter die graag in het buitenland verblijft en er werkt. Later ging

die dochter in de stad op kantoor werken. Ook dat vinden de meeste mensen maar niks. Gelukkig hebben we wel normale zoons die op de boerderij werken! Susan, zo praten de mensen.” Jacob glimlachte. “Het zou fijn zijn als iedereen zich met zichzelf bemoeide, maar dat schijnt hier haast niet te kunnen. Ik weet wel wie dat gepraat allemaal voedt. Het is de weduwe Ferwerda. Het is eigenlijk nog zielig ook. Die vrouw heeft niets anders te doen dan praten over anderen. Had ze maar kinderen en kleinkinderen, dan kon ze daar al haar aandacht aan geven.”

“Pap, ik weet wel dat ze zielig is, maar dat neemt niet weg dat ze andere mensen met rust moet laten en zeker niet roddelen en aanmerkingen maken over anderen. Ging ze maar terug naar waar ze vandaan kwam. Wij kunnen er ook niets aan doen dat haar man zo jong overleden is en dat ze geen kinderen heeft.” Susan zuchtte.

“Je hebt gelijk, maar het hele dorp luistert naar haar. Waarom dat zo is weet ik niet; maar lastig is het wel,” zei Jacob.

De deur werd opengetrokken en Dirk stapte binnen, licht hijgend. “Jacob, de koe is aan het kalven, je moet komen. Ik heb hulp nodig en Sjoerd is nog te

ver achter op het land...” en weg was Dirk.

Jacob nam nog een slok van zijn koffie en liep toen snel achter Dirk aan.

“Weet je wat ik ook zo gek vind? Als ze ergens haar naam moet noemen, zegt ze altijd: de weduwe Ferwerda. Waarom niet gewoon: mevrouw Ferwerda?” vroeg Susan zich af.

“Ik denk dat ze iedereen steeds wil laten weten hoe zielig ze is. Ik heb toch een beetje medelijden met haar dat ze zich niet kan veranderen en het altijd maar over anderen heeft. Eén voordeel is er, als ze haar goedkeuring aan je geeft, gaat het hele dorp erin mee.” Rosalie glimlachte.

“Ja, dat is zo,” antwoordde Susan.

“Als we de koffie op hebben, zullen wij dan vast voor het eten zorgen? We weten niet wanneer het kalf er is, maar als de mannen klaar zijn dan kan er meteen gegeten worden,” zei Rosalie.

“Dat is goed. Mam, zou je denken dat papa het toch goed vindt als ik naar Amerika ga? Zonder jullie instemming wil ik niet weggaan. Ik zal beloven dat ik niet verliefd wordt op een Amerikaan, want dan moet ik daar natuurlijk blijven wonen.” Susan grimaste.

“Kindlief, je weet maar nooit. De liefde heeft

vreemde wegen. Dat zie je maar aan papa en mij,” antwoordde Rosalie.

“Hè mam, vertel nog eens over jou en papa. Het is zo een mooi verhaal en nog wel echt gebeurd ook.” Susan keek verwachtingsvol haar moeder aan. Ze wist hoe haar ouders elkaar ontmoet hadden. Terwijl Jacob op de boerderij aan het werk was, kwam Rosalie met een groepje vriendinnen op de fiets langs de boerderij. Ze wilden graag hun waterflessen opnieuw vullen en vroegen toestemming aan Jacob. Terwijl de flessen gevuld werden, vroeg Jacob hoe ze daar terechtkwamen.

De vriendinnen waren met vakantie en kwamen uit het westen van het land. Ze maakten nu een fietstocht om de streek te verkennen.

“Tja, en papa vertelde me later dat hij op slag verliefd op mij was geworden. Hij vroeg dan ook mijn adres en telefoonnummer. Hij kreeg alleen mijn telefoonnummer; je weet maar nooit. Maar weet je, ik kon die ogen van Jacob niet vergeten en was blij toen hij mij belde. En nu zijn we al bijna dertig jaar getrouwd met veel lief en weinig leed. Maar als je wist hoeveel er gepraat werd over mij, over ons! Ik kwam uit Amsterdam, erger kon niet. Het Sodom en Gomorra van het westen. Ik zou wel

niet deugen. Nadat ik jaren vrijwilligerswerk gedaan had, begrepen ze eindelijk dat ik niet zo slecht was als ze eerst gedacht hadden. Gelukkig kreeg ik veel steun van de kerk én uiteindelijk de goedkeuring van de weduwe Ferwerda. Het is maar goed dat niemand ooit geweten heeft wat een sloerie van een moeder ik had.” Rosalie keek in de verte.

Susan keek verbaasd naar haar moeder.

“Oma is toch geen sloerie? Ze is juist zo’n schat! Zo’n keurig nette dame.” zei Susan.

“Ach, ik bedoel oma niet maar mijn moeder, de vrouw uit wie ik geboren ben.”

“De vrouw uit wie je geboren bent??” vroeg Susan verwonderd.

Rosalie aarzelde voor ze verder praatte. “Ik merk dat ik mij versproken heb en nu moet ik het je wel vertellen. Mijn moeder kreeg na mij weer een baby, een jongetje. Ik was toen al drie jaar. Mijn moeder hield meer van uitgaan, drank en mannen dan van ons. Ik denk dat ze het al erg genoeg vond dat ik er was, maar nóg een kind! Daar had ze geen zin in. Zij ging altijd weg. Een vader hadden we niet. Mijn broertje gaf ik vaak melk, althans dat probeerde ik zo goed mogelijk te doen. Ik heb nog getracht om mijn broertje melk te geven de laatste avond voor

ik...” Rosalie had moeite om verder te vertellen. “Die laatste avond was er geen melk meer en mijn broertje bewoog niet, wat ook deed. Ik dacht dat als hij melk kreeg dat hij wel weer zou bewegen. Huilen deed hij allang niet meer. Ik ging de straat op om aan iemand te vragen of ze melk voor mijn broertje hadden. Het was koud en schemerig. Ik zag niemand. Verder weet ik niets meer. Oma vertelde mij dat een politieagent mij had opgepakt. Later bleek dat mijn broertje was verhongerd. Het was nog maar een baby van een paar weken oud. En nog altijd word ik hier zo verdrietig om, zelfs na al die jaren. Alleen papa weet het en nu jij. Sjoerd en Dirk weten het niet. Laat dat maar zo.” Rosalie pakte een glas water en dronk het in een keer leeg. Ze streek langs haar ogen.

Ook Susan was ontdaan en zei: “Wat is dat triest. Hoe kon je moeder een baby laten verhongeren? Hoe kon ze! Nu weet ik ook waarom je eens per jaar een speciale kaars brandt. Dat is voor je broertje.” Rosalie knikte terwijl ze zei: “Er moet toch iemand hem gedenken? Daarom brandt ik op zijn sterfdag een kaars. Al was ik pas drie jaar, het beeld van dat hummeltje in zijn bedje zal ik nooit vergeten. Ik had zo graag gehad dat we samen waren opgegroeid,

dan had ik een broertje gehad. Maar het was ons niet gegund, en ik ben en bleef enig kind. En ook al waren opa en oma nog zo lief, een broertje of zusje hebben ze mij niet kunnen geven.”

“Je bent dus geadopteerd. Dat weet zeker ook alleen papa? De mensen in ons dorp weten dus ook niet dat je bent geadopteerd. Gelukkig maar, anders kwam er nog een aanmerking bij, zoals papa dat noemde,” zei Susan.

Rosalie en Susan ruimden zwijgend de koffiebekers op en dekten de tafel.

“Susan, we zijn met z’n vijven; je zet vier borden klaar,” zei Rosalie.

“Ach, wat suf. Ik ben nog met mijn gedachten bij je broertje. Ik vind het zó zielig,” antwoordde Susan. Ze zette nog een bord op tafel en legde er bestek bij.

“Wat fijn dat oma en opa je geadopteerd hebben, het zijn schatten. Het is maar goed dat oma en opa niet hier in het dorp wonen. Ze mochten zich per ongeluk eens verspreken, dan kregen we wéér aanmerkingen. Ik denk dat papa zijn buik vol heeft van de aanmerkingen.” Susan keek uit het raam naar de schuur waar de koe aan het kalven was.

“Zou het kalf er al zijn?” vroeg ze.

“Het lijkt me niet, anders kwam papa met de jongens

wel eten. Maar als je het weten wilt, ga dan naar de schuur,” antwoordde Rosalie.

“Ja, dat zal ik doen.” Susan liep de keuken uit en liep het erf over.

De honden liepen een stukje mee, maar die stuurde ze terug. “Gaan jullie maar terug naar mama. Al kent de koe jullie nog zo goed, nu wil ze jullie er niet bij hebben.”

Voor Susan de schuur binnenging keek ze over de akkers en de weilanden. Ze bleef even stil staan om van dit alles en de rust te genieten. Wat is het toch heerlijk hier, dacht ze. Weet ik wel zeker dat ik een jaar naar Amerika wil gaan? Als ik ga dan zal ik missen, dat in het volgende voorjaar de koeien weer springend de weide ingaan. Ik zal missen, dat er kalveren geboren worden en wellicht lammetjes bij de buren. Ik zal missen, dat de boomgaard weer in bloei staat. Ik zal missen dat ik de kersenboom in klim om de rijpe vruchten te plukken en te eten. Ik zal zoveel missen... maar toch wil ik gaan. Nog steeds heb ik die drang om verder weg te gaan, om andere werelden te zien. Nog steeds wil ik reizen, dus ik ga naar Amerika als papa ermee instemt. In de schuur liet de koe haar laatste geloei horen en kort daarna was het stil. Het kalfje was geboren.

Jacob veegde met stro het meeste bloed van het pasgeboren kalfje. De koe liet Jacob begaan en likte daarna haar kind helemaal schoon. Dirk en Sjoerd haalden het bebloede stro weg en legden nieuw stro neer zodat moeder en kind een schone droge plek hadden.

Susan was net op dat moment de schuur binnengekomen en zag de moeder haar kind schoonlikken. Het ontroerde haar. De koe was een liefhebbende moeder. Hoe anders was de moeder van die kleine baby, dat kleine broertje, geweest. Sjoerd was inmiddels terug van het veld en zag zijn zus de schuur binnenkomen. “Zo zus, kom je ons nieuwe kalf bewonderen? Het is een mooie, gezonde dochter. Ik was gelukkig net op tijd terug om de geboorte te kunnen zien.”

“Fijn dat alles goed is. Ze ziet er mooi uit. Ze zal een mooie koe worden.” Susan bleef nog even kijken naar moeder en kind. Het was schattig te zien hoe de koe haar kind schoon likte.

“Papa, weet je al met hoeveel tijd jullie komen eten?”

“Dat zal niet lang meer duren. Het kalf moet eerst flink wat biest gedronken hebben. De koe moet nog wat extra’s hebben en dan laten we moeder en

dochter alleen om te slapen. We kunnen dan komen eten. Later ga ik weer kijken of alles goed is,” zei Jacob.

“Goed, dan ga ik vast.” Susan draaide zich om en liep weer terug.

Susan wist dat haar vader een zeer zorgzame man was, voor zijn gezin en voor zijn dieren. Als er een kalfje geboren was gaf hij de koe altijd ‘een emmer vol lekkere slobber’. De veearts had tegen haar vader gezegd: ‘Wat jij in die emmer doet weet ik niet, maar je koeien zijn perfect gezond.’